

forrás

A Győri Evangélikus Egyházközség időszaki kiadványa

2019 karácsony

Olyan időket élünk, amikor a figyelem felkeltésnek szinte kimeríthetetlen tárházával van találkozásunk, azon belül is inkább a hangos, meghökkentő dolgokkal. Hiszen ha valami ma nem hangos, nem látványos, nem meghökkentő vagy a másik oldalon szép és vonzó, az eleve halálra van ítéelve. Arról nem szereznek az emberek tudomást, kevésbé kerül be a köztudatba. Azt mondhatjuk, hogy a reklám szempontjából ez a néhány szó, amiről Ézsaiás beszél a legrosszabb, legkevésbé eredményes módszer, amit alkalmazhatnak.

Mert mi az, amiről tudunk? Amit olvassunk az újságokban vagy a facebook-on, látunk a televízióban, hallunk a rádióban, és amiről a szomszédaink, barátaink vagy ismerőseink beszélnek nekünk. És minél hangosabban reklámoznak valamit, annál inkább ismert, közismert lesz.

Ezt éljük át adventben is, a karácsonyt megelőző négy hétben. Egy olyan, hangos, zajos időszakká lett ez az életünkben, amikor fokozottan sokan akarják magukra felhívni a figyelmünket, ráadásul sokszor már idejekorán. Mi magunk is tele vagyunk ötletekkel, számtalan gondolat kavargó a fejünkben, hogy kit mivel lépünk meg, és mi legyen azokkal, akiknek még nem találtunk megfelelő ajándékot. Az utcát járjuk kivilágított, gyönyörűen feldíszített kirakatok között, hangulatos adventi bazársorokon próbálunk ötleteket kapni az örömszerzéshez, a meglepetéshez.

Szeretjük a fényességet magunk körül ebben az időszakban. Hiszen milyen szép a város, ha különféle fények világítják be. Zöld karácsonyfa alakú égők, feldíszített színpompás fenyőfák. Fenyőgallyakból, tobozokból és különféle karácsonyfadíszekből készült kirakatdíszek. Szeretünk egy üzletben hangulatos, lágy karácsonyi zene mellett válogatni a kínálatból. Érdeklődve lapozgatjuk a hozzánk érkező különféle reklámújságokat, melyekben praktikus, hangulatos ajándékokat kínálnak nekünk akciós áron.

A látványos dolgok azok, amik ma megfogják az embereket és az a közismert, amit hangosan, mesteri módon

Nem kiált, nem lármáz és nem hallatja szavát az utcán

Ézs 42, 2

megfogalmazva kínálnak nekünk. Egy felpörgetett, zajos, lármás készülődésben élünk, amelytől idegen ez a halk, szelíd hang, amely nem kiált, nem lármáz.

De vajon mit akar nekünk elmondani? Mit akar egyáltalán egy szelíd, halk hang ebben a világban, ahol még a legkisebb hírverés is könnyen elnyomhatja? Mit akar egy olyan világban, ahol az emberek azt hallják meg, ami hangos, és ami túlharsozza a bennünket körülvevő lármát. Miért halk ez a hang?

Nem véletlen, hiszen pont a halk, szelíd hangjával hívja fel a figyelmet magára. Nem igazodik a már megszokott zajokhoz, hiszen akkor ő is csak egy lenne a hangos hangok közül, és nem figyelne rá senki. Mégis, ez a halk, és szelíd hang az, amely elérhet, megszólíthat bennünket. Ahogyan Ady Endre is megfogalmazza Az Úr érkezése című versében:

Ady Endre: AZ ÚR ÉRKEZÉSE

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.
Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappal,
De háborus éjjel.
És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjuságom,
De Őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

Valahogy így, nem megszokott, szokványos módon ér el, szólít meg bennünket az Isten. Nem a mindenki által ismert

módon közelít az emberhez, hanem számunkra talán életidegenül: halk és szelíd hangon. És miért nem követi a megszokott formákat, a már sokak által kipróbált és jól alkalmazott reklámfogásokat?

Talán azért, mert nem az a célja, hogy bennünket bármire is kényszerítsen. Ezért nem úgy szólít meg, ahogyan korunk reklámjai teszik ravasz kényszerítő erővel, hanem szelíd hangon, csendben fordul felénk. Nem azt akarja, hogy külső hatások, hangulatok miatt döntsünk mellette, hanem azt, hogy szívünk válassza őt. A szívünk, amely meghallhatja ezt a halk és szelíd hangot. Hiszen a zajos adventi készülődés csupán fizikai ráhangolódás az ünnepre, de a lelki felkészülés azt jelenti, hogy csendben lenn és meghallani ezt a hangot.

Ebben a felpörgetett készülődésbe mit jelenthet a számunkra a csend, a halk és szelíd hang? Sokat, szinte mindent. Megálást, önmagunkra és másokra való figyelmet. A világ zajától elvonulni egy rövid időre a lehető legjobb dolog, hiszen nem zavarja semmi külső láрма, ricsaj a gondolatainkat. És ott a csendben, meghallhatjuk ezt a halk hangot, és megláthatjuk, az Isten jön felénk és meg akar érkezni hozzánk! Ez a megérkezés, közelség az, ami biztonságot, és békeséget ad szívünknek, ami segít abban, hogy az ünnep igazi ünnep legyen!

Jézus Krisztus halk, szelíd hangon szólít meg bennünket és szívünkbe békés nyugalommal érkezik meg az adventi időszak végén. Ha adunk magunknak időt elcsendesedni, és odafigyelünk arra a halk hangra, amely mindannyiunkat meg akar szólítani. Ámen

Csorba János
igazgató lelkész

Gyülekezetünk történelme nem szűkölködik a nehézségekkel terhelt időszakokban. Gondolhatunk itt az ellenreformáció korszakára, különösen is Mária Terézia uralmára, mikor a gyülekezeti munka több mint 30 éven keresztül teljesen szünetelt Győrben. Eszünkbe juthat a rendszerváltozást megelőző időszak is, mikor több mint 40 esztendőn keresztül éreztette az akkori államhatalom egyházakkal szembeni negatív diszkriminációját. A fentiekhez hasonlóan az 1919. esztendő is megpróbáltatásokat tartogatott az egyházak számára Magyarországon. Jelen írásomban ezt az időszakot kívánom vázlatosan bemutatni.

A Tanácsköztársaság centenáriuma

Az első világháború elvesztése után gyorsan követték egymást a politikai fordulatok hazánkban. A változások nyomán kialakult képlékeny helyzet – az akkori viszonyok között – kedvezett a folyamatos balra tolódásnak. Az események alakulását eleinte az egyházközség vezetősége reménnyel szemlélte, s várakozással üdvözölte, ám a radikálizálódó politikai légkörben létrejött Tanácsköztársaság intézkedései csakhamar kijózanítóan hatottak rájuk.

A kialakulófélben lévő új rendszer minden szinten szakítani kívánt az egyházakkal, s feltétlenül szükségesnek tartotta az állam és egyház teljes mértékű, végleges különválasztását. 1919 tavaszától kezdődően ennek jegyében számos rendelkezés született. Időrendben az első terület, mellyel a politikai döntéshozók foglalkoztak, a vallási nevelés kérdése volt. A Győr városi és megyei direktórium március 24-én törölte el a város és megye összes iskolájában a vallásoktatást. A tantermekből mindennemű felekezeti vonatkozású képet, jelvényt el kellett távolítani, s mellőzni kellett az ilyen jellegű üdvözléseket, köszönéseket, valamint az imádságot. Reagálva a rendeletre, a győri gyülekezet vezetősége felkérte a lelkészeket, hogy megfelelő helyiségről gondoskodva, továbbra is lássák el illetve vállalják át a hitoktatási feladatokat. Isó Vince lelkész két hónappal később készült beszámolója nyomán azonban nyilvánvaló, hogy a fakultatív délutáni hittanoktatás messze nem volt kielégítően hatékony.

A rendeletek nem pusztán a hitoktatás kérdését érintették, hanem az egyházi fenntartásban működő oktatási intézmények helyzetének egészét, mivel elrendelték államosításukat. Ebből fakadóan a gyülekezetek elvesztették iskolafenntartói jogosultságukat, azonban meghagyták ezzel kapcsolatos anyagi és más természetű kö-

Pálmai Lajos

telezettségeiket. A győri evangélikus népiskolát a rendelet kiadásához képest meglehetősen későn, június 19-én államosították, így az intézkedés érdekében nem befolyásolta a tanítási munkát.

Az államosítás a gyülekezet tőkeállományát is érintette. A győri direktórium követelésére még márciusban összeírták és benyújtották az egyházközség tulajdonát képező alapítványok és alapok listáját. A direktórium már ekkor kilátásba helyezte azt is, hogy a gyülekezeti pénztárat zár alá fogják venni. Erre végül május 14-én került sor. A tanácskormány likvidáló bizottsága 872.189 korona összértékben foglalt le takarékpénztári könyveket, letétjegyeket.

Mivel a pénzeszközök lefoglalását követően az egyházköz-

ség szükségleteinek fedezésére semmilyen pénztartalék nem állt rendelkezésre, ezért a gyülekezet vezetősége azonnali hatállyal át kívánt térni a korábban elvi alapon már elhatározott önkéntes egyházfenntartás bevezetésére, s emellett a legszükségesebb kiadásokra szorító új költségvetési tervezet készült. A felhívás nyomán a hí-

Isó Vince

vek adakozókészsége azonnal éreztette hatását. Az 1919. július 26-án elvégzett pénztárvizsgálat jelentős tőkegyarapodást mutatott.

Ez különösen figyelemre méltó annak tükrében, hogy a kiadásokhoz számos olyan tétel is hozzájárult ebben az időszakban, melyek korábban nem terheltek az egyházközséget. Egyfelől, mivel a gyülekezet épületei államosításra kerültek, így az ott lakóknak lakbért kellett fizetniük. A tanítók részére ezt az állam biztosította, a lelkészek, kántorok, egyházfik esetében viszont a gyülekezetnek kellett előteremnie a szükséges összeget. Másfelől a korábbi állami segélyek folyósítása megszűnt. Emellett az egyházkerületi költségek is arányosan a gyülekezeteket terheltek.

Az államosításon és vagyonelkobzáson túl – az állam és egyház teljes elválasztása érdekében – az állami anyakönyvezés bevezetését megelőző időszak egyházi anyakönyveit is lefoglalták. Az anyakönyveket leltár mellett segédkönyvekkel együtt kellett beszolgáltatni eredeti példányaikban. A beszállítást az egyházaknak kellett megoldaniuk a győri állami anyakönyvi hivatal részére. Gyülekezetünk anyakönyvei június 12-én kerültek átadásra.

A Tanácsköztársaság bukását követő időszakban az állam törekedett arra, hogy az egyházakkal való korábbi jó kapcsolatait helyreállítsa. Augusztus 11-én a Tanácsköztársaság minden egyházakra vonatkozó intézkedése érvényét veszítette. A likvidált alapítványi és egyházi értékeket az ősz folyamán visszaszolgáltatták. A korábban megállapított állami segélyek pedig ismételen folyósításra kerültek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter augusztus 18-án kelt rendelete nyomán az egyház és állam közötti viszony kapcsán az 1918. október 31-e előtti állapotokat tekintették érvényesnek.

Összességében megállapítható, hogy a Tanácsköztársaság időszaka, bár átmenetileg komoly változásokat hozott az egyházközség életébe és számos nehézség elé állította a gyülekezet vezetőségét, ennek ellenére hosszú távon – az időszak rövid volta, valamint az ekkor hozott rendeletek érvényességének azonnali visszavonása miatt – gyakorlatilag semmilyen hatást sem gyakorolt gyülekezetünk működésére.

Világi Dávid

történész, leltártáros

Luther-kabáttól a talárig

Dr. Galli Csaba testvérünk, egyházközségi felügyelőnk a legutóbbi tisztújítás során az Insula Lutherana projekt lezárásáig, ami magába foglalja az elszámolási időszakot is, vállalta a felügyelői tisztséget. Nagyon sokat dolgozott és tett az épületkomplexum felújításáért, miközben oktatói feladatait is becsülettel és tisztességgel látta el munkahelyén, a Széchenyi Egyetemen. Köszönjük áldozatos munkáját, a következő újságunkban vele készítünk riportot. Ez azt jelenti, hogy hamarosan felügyelő választás előtt fog állni egyházközségünk, Dr. Szabó Kálmán gyülekezeti tagunkat ezért most, mint lehetséges jelöltet szeretnénk bemutatni egyházközségünk tagjainak.

Egy gyülekezeti tisztségviselő szolgálatában és elköteleződésekben nagy segítséget jelent, ha megvannak azok a gyökerek, amelyek az evangélikus felekezethez, a gyülekezeti élethez kötik. Ha jól tudom, már gyermekkorod óta tagja voltál a Lébényi Evangélikus Egyházközségnek, mondhatjuk, hogy benne nőttél fel. Mit jelent számodra a gyülekezet, mint közösség?

Az egyházi szolgálat iránti indíttatás és egyben az evangélikus gyökerek apai nagyapám, Szabó Kálmán gyomai lelkész munkásságának idejére nyúlnak vissza. Nagyapám szolgálati helyének Bezire, majd Lébénybe történt áthelyezésével került családom apai ága az Alföldről Kisalföldre. Így lett szülőfalum Lébény, itt váltam egyházjogilag „nagykorúvá” 1989-ben D. Szabik Imre nyugalmazott püspök előtt letett konfirmandusi vizsgám során. A lebényi evangélikus gyülekezet életében aktívan a jogi egyetem elvégzése után presbiterként és a gyülekezet jegyzőjeként vettem részt. Ügyvédjelölti, majd ügyvédi munkám miatt aztán egyre több szál kötött Győrhez, és miután Győrbe, majd később Győrújbarátra költötünk óhatatlanul „eltávolodtam” szülőfalumtól, bár jegyzői tisztségemet a győri presbiterre történő választásomig megőriztem. A lebényi gyökerek azonban nem szakadtak el teljesen, mivel a presbiteri ülésükre édesapámat a mai napig elkísérem és Koháry Ferenc lelkész úrral a közös munka a zsinatban is tovább folytatódik.

Evangélikus gyülekezethez tartozás fiatal felnőtt koromban betöltését követően meghatározó része az életemnek, ami egyrészt a vallási alkalmakon való részvétel szempontjából fontos, másrészt az egyén a gyülekezeten, mint vallási közösségen keresztül kapcsolódik az egyházához, a keresztényiséghez ami, úgy gondolom a mai időkben, mind szűkebb, mind tágabb európai közösségeink életében egyre nagyobb jelentőséggel, megtartó erővel bír.

Lébényből aztán Győrbe kerültél, de még egy jó ideig az ottani gyülekezetben vállaltál szolgálatot. Hogyan tudtátok egyre inkább bekapcsolódni a győri gyülekezeti életbe?

Az egyetemi évek után egy rövid mosonmagyaróvári kitérőt követően Győrben kezdtem el dolgozni, majd ide is költöztem. Erre az időszakra datálható kapcsolatam az istentiszteletek látogatásán keresztül az Öregtemplommal és az ott szolgáltató teljesítő lelkészekkel.

Ami aztán a végső lökést adta a győri gyülekezet irányába az kislányunknak a „Péterfy Oviba” való felvétele volt. Ekkor választottak meg elsőként a szülői munkaközösség képviselőjének, majd Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium igazgatótanácsa elnökének. Ezt követően nem sokkal tisztelt meg a Győri Evangélikus Gyülekezet a bizalmával amikor presbiternek, 2018-ban pedig a Magyar Evangélikus Egyház Zsinatában a Nyugati Egyházkerület nem lelkészi tagjának delegáltak.

Ezen előzmények után már szinte természetes volt, hogy az Insula Lutherana program keretében megújult épület-együttesben kialakításra került nem egyházi célokot szolgáló ingatlanok egyikét, amint arra alkalom adódott kibéreltem irodának. Ezáltal szinte napi kapcsolatba kerültem a gyülekezeti tisztségviselőkkel, akiknek - reményeim szerint- a gyülekezet működésének jogi természetű kérdéseiben tudtam/tudok segíteni, tanácsot adni.

Mi az, ami újdonság volt itt a számodra?

Az újdonságot – túl a két gyülekezet lélekszámából adódó többlet feladatokon, lehetőségeken – a gyülekezeti fenntartású iskola-óvoda működése, működtetése jelentette. Ez nagy lehetőség a gyülekezet fennmaradása-fenntartása terén, mivel lehetőséget teremt az óvodai nevelés és az iskolai oktatás során azon kötelek, kötıdésekre kialakítására a diákok körében, ami életük későbbi szakaszában, mint aktív szerepvállalóként visszavezetheti a fiatalokat a gyülekezetbe.

A felügyelői tisztség a paritás elve szerint az igazgatólékessel karöltve, a lelki és profán tartalom megosztásával tud működni. Ebből a szempontból, mivel a Győri Evangélikus Egyházközség számos területen, akár az oktatásra vagy a diakóniára gondolunk, van jelen a város életében, fontos, hogy elérhető legyen intézményi normatíva igénylésekkor, igazgatótanács levezetésében, illetve más fontos kérdésekben és feladatokban.

A jogi végzettség, és az ezen a szakterületen folytatott munka egyértelmű segítség a felügyelői tisztséggel járó feladatok hatékony ellátása terén, hiszen ma már a leg-egyszerűbbnek tűnő feladatok elvégzése, vagy problémák

megoldása során is jogi eljárások útvesztőjébe, és jogszabályok tömkelegébe botlik az ember. Az említett igazgatótanács tagyságon keresztül sikerült már rálátást nyerni a gyülekezet életét meghatározó oktatási intézmény működésével kapcsolatban, ami szintén előnyt jelenthet e téren.

A zsinati tagság, bár az első év még a zsinati szervezettel és a zsinati munkával való ismerkedés jegyében telt, szintén segítheti a felügyelő munkáját. Azzal ugyanis, hogy részt vehetek egyházunk működése szempontjából a legfőbb döntéshozó testület munkájában, számos olyan első kézből szerzett információval jár, ami nagymértékben elősegítheti a Győri Evangélikus Egyházközség működésével kapcsolatos rövid és hosszútávú stratégia kialakítását és az ennek megfelelő közgyűlési és presbiteriumi döntések hatékony előkészítését.

Köszönjük szépen a gondolatokat és Isten áldását kérjük családodra és szolgálataidra!

Csorba János
igazgató lelkész

Tartalmas őszi kirándulás

Idén 3. alkalommal szerveztük meg a Torkos András alapítvány támogatásával az úgynevezett „60 +”-os kirándulást. Hogy mért is ez az elnevezés? Már régebben felmerült, hogy idősebb gyülekezeti tagjaink nehezebben mozdulnak ki otthonukból. Segítség nélkül ritkábban jutnak el bizonyos helyekre. Társságra vágnak, de az is lehet, hogy a program kelti fel az érdeklődésüket. Ezért gondoltuk, hogy olyan egynapos kirándulást szervezünk, ami nem fárasztó és mégis érdeklődésre tarthat számot.

Így jutottunk el ebben az évben a tési szélmalmok és kovácsműhely, a várpalotai Trianon Múzeum és a Thury vár felfedezéséhez.

Sajnos a gyönyörű őszi napok után az indulás reggelén az időjárás megréft minket, de 50 fős csapatunk nagy lelkesedéssel és igazgató lelkészünk imádságával indult el ezen a borongós szombati napon.

Tészen sokunknak fiatalkori emlékeket idézett fel a kovácsműhely sok ma már nem használt mezőgazdasági eszköze, szerszáma. Többen felsétáltunk a Magyarországon egyedülálló még ma is működőképes szélmalmához, mely 1840-ben épült, kúpalakú zsindeletetűzete körsínen forgatható. Innen negyedórás autóbuszozás után Várpalotára érkeztünk, ahol első állomásunk a Trianon Múzeum volt. Az egykori Zichy kastély barokk stílusú épületében látható

az a páratlan gyűjtemény és a magyar nemzet számára sorsdöntő éveket bemutató kiállítás, ami egyedülálló a világon. Szívbe markoló volt szembe-sülni a békediktátum igazságtalanságaival, az elszakított országrészek magyarságának szenvedéseivel. Döbbenetes még látni a 1939-40-ben visszacsatolt országrészek lakosságának örömmámorát még akkor is, ha tudtuk, hogy ez csak pár évre adatott meg. Láthattuk a kommün véres tobzódásának bizonyítékait és a rongyos gárda nyugat-magyarországi harcait. Ennek a múzeumnak a megtekintését (a szakszerű tárlatvezetéssel együtt) ajánljuk iskolánk minden pedagógusának és diákjának is.

Ebédünket a valamikori tiszttikaszinóban működő étteremben fogyasztottuk el.

Rövid pihenő után átsétáltunk a Thury várhoz. A város büszkesége, a 600 éves reneszánsz kori vár. Itt is vezetéssel ismertük meg az épület néhai urának török ellenes harcait. A vár kapitánya Thury György végvári vitézként sok párviadalt nyert meg a török ellen. A vár bástyájáról szép kilátásban gyönyörködhattünk a város- és a Bakony hegyvonulatára.

A jövőben is szeretnénk hasonló együttléteket szervezni, de ehhez kellene gyülekezeti tagjaink Torkos András alapítványt támogató hozzájárulása.

Dombi Lászlóné Éva

„Krisztus szabadságra szabadított meg minket” Gal 5.1

Gyülekezeti Családi Nap

Szeptember 14-én egyházközségünk – hagyományteremtő szándékkal – Gyülekezeti Családi Napot szervezett. Ezen a szép őszi napon Isten igéje köré gyűlve, a keresztyén ember szabadsága került a fókuszba, „Krisztus szabadságra szabadított meg minket” (Gal 5.1) igehely alapján.

A családi nap Csorba János igazgató lelkész nyitó áhítatával, valamint cserkészváltással kezdődött. A délelőtti folyamán Franko Mátyás tatai evangélikus lelkész előadását hallgathattuk meg a gyülekezeti teremben: „Szabadság, vagy amit akartok?” címmel.

Eközben az udvaron az óvoda dolgozói, illetve önkénteseink a gyermekeket játékokkal, kézműveskedéssel várták.

Szintén délelőtt, egy humoros, ismeretterjesztő, vadon élő

állatokat felsorakoztató „Állatjő bemutató”-ra is sor került. Az alkalmazkodás mesterei címmel. Ennek köszönhetően közelebb-ről is megismerhettük a „templom egerét”, de azt is megtudtuk, hogy hogyan élnek a nagyvárosokban – szabadon – a különböző vadállatok: patkány, róka, görény, borz, róka.

A délelőtti programok után a szervezők szerény ebédet biztosítottak, majd délután közös játék, illetve a Cifra Műhellyel Moldvai táncház várta a résztvevőket. A zenéről a Fajkus család zenekar gondoskodott. A Családi Nap úti áldással ért véget.

Ezúton is köszönjük az előadók, valamint a segítők áldozatos munkáját! Köszönjük a sütemény és üdítő felajánlásokat is!

Vancsainé Kámán Kinga

Restauráció vagy Reformáció?

Megújult a Szeretház díszterme! Ez a hír talán örömmel tölt el mindannyiunkat, hiszen az ember örül, ha a környezete épül-szépül, így a gyülekezetünk ingatlanjai is. Tulajdonképpen ez a megújulás is a „nagy projekt” része volt, s most már valóban díszes az intézménynek, egy ideig le

van róla a gond. Nem kérdés, hogy szükség volt erre a munkára, amit most hadd nevezek egy pár gondolat erejéig restaurálásnak. Lehet, hogy túlzásnak tűnik e szó, de a szakszerű helyreállítást, a tatarozást összefoglalhatjuk így is. Persze tudjuk, hogy más területen is használják,

Színezd ki!

így valamely bukott társadalmi-politikai rendszer, többnyire erőszakos módon való helyreállítására. A történelem erre számtalan példát hoz, melyeket itt nem sorolnék. Azonban hadd hozzam ide azt a bizonyos festményt, mely a már említett díszterem falán függ, élénk állítva Luther alakját a wormszi birodalmi gyűlésen (1521. április 18.), ahol tételei visszavonását várták tőle, hogy elindulhasson a régi egyházi rend restaurálása, vagyis helyreállítása, azonban cáfolat és visszavonás helyett a reformáció tovább erősödött. Igen, reformáció, ami nem helyreállítást, hanem jobbító szándékú változtatást, a Szentíráshoz való visszatérésben.

A restaurált díszteremben voltunk együtt három estén keresztül, reformáció ünnepé-

re készülve. Gáncs Péter nyugalmazott evangélikus püspök, Várszegi Asztrik nyugalmazott főapát és Lentulai Attila nyugalmazott református esperes voltak a vendégeink. Azt megtapasztalhattuk, hogy a nyugállomány nem jelenti azt, hogy a missziói lelkület lángja is kialszik, sőt, csodálatra méltó volt a lendület! A felekezeti különbözőség ellenére, de az egy Krisztus-hitben találkozási ponton, mindannyian megfogalmazták a hozzá való visszatérés igényét, amit a keresztyén emberben és egyházban minden nap be kell, hogy következzen. Közöttünk ez nem restaurálásról, vagyis helyreállítástól szól, hanem reformációról, jobbító szándékú változásról. Talán ehhez nem kell még 500 év!

Vancsai József elkész

Karácsonyi-TOTÓ

1. „Föld virulj ki, hadd fakadjon Viruló zöld völgyön-halmon, Nyílj ki földnek szép Virága.” - énekeljük egyik adventi énekünkben (Izd. Ev. Énekeskönyv). Hol találjuk az idézetet?

1. Máté evangéliumában 2. Ézsaiás prófétánál
x. Keresztelő Jánosnál

2. Az első adventi koszorún hány gyertya égett?

1. 4 2. 12 x. 24

3. „Íme egy fiatal nő teherben van, és fiút fog szülni, és Immánuelnek nevezik el.” Melyik próféta jövendölt ezen szavakkal?

1. Malakiás 2. Jeremiás x. Ézsaiás

4. Mit jelent az Immánuel név?

1. Szabadító 2. Velünk az Isten x. Isten Fia

5. Jézus születését Gábrriel angyal adta hírül Máriának. Hol történt?

1. Názaret 2. Betlehem x. Jeruzsálem

6. Jézus a népszámlálás alatt született. Melyik uralkodó rendelte el a népszámlálást?

1. Heródes 2. Tibériusz x. Augustusz

7. „Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz. Üdvözítő született ma nektek” - adta hírül az angyal a Megváltó születését. Kiknek is?

1. A többi angyalnak 2. A pásztoroknak
x. A napkeleti bölcseknek

8. A Kisded Jézust először köszöntötték:

1. A napkeleti bölcsek 2. Az egyszerű pásztorok
x. Agg Simeon

9. „Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt és eljöttünk, hogy imádjuk őt!” Kik mondták és hol?

1. Napkeleti bölcsek a betlehemi istállóban
2. Napkeleti bölcsek Jeruzsálemben
x. Pásztorok a pusztában

10. A napkeleti bölcsek, amikor Jézust köszöntötték aranyat, tömjént és mirhát vittek ajándékkul. Mi a mirha?

1. Különleges fényű, nagyon értékes drágakő
2. A terebintusfa egyik fajtájából nyert illatszer, legfontosabb hatásai: baktériumölő, gombaölő, gyulladáscsökkentő.
x. Báránybőrből készített puha, meleg takaró

11. Mi a tömjén?

1. Különleges ízletes, keleti csemege 2. Értékes nemesfém
x. Sárgás színű gyanta, füstölögtetésével jó illatot áraszt, az egészségére is kedvező hatása van.

12. Kik imádkoztak ezekkel a szavakkal: „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség és az emberekhez jó akarat.”

1. A pásztorok 2. A napkeleti bölcsek x. Az angyalok serege

13. Hol hangzott el először, hogy Jézus legyen a Gyermek neve?

1. A betlehemi istállóban 2. Názaretben, Mária otthonában
x. A jeruzsálemi templomban

+1. Heródes haragja elől elmenekült a szent család. Hova?

1. A hegyek közé
2. Rokonaikhoz, Erzsébethez és Zakariáshoz
x. Egyiptomba

A helyes megoldásokat a gyor@lutheran.hu e-mail címre várjuk!

Szakmai nap az evangélikus óvónőknek

November 12 - én óvodánk, a Győri Péterfy Evangélikus Óvoda lehetett a házigazdája az evangélikus óvodák szakmai napjának, amely minden évben az EPSZ-TI szervezésében jöhet létre. Vendégeink az óvodánk nevelői közössége által betekintheztek a nevelőmunkánkba. A nagy távolságok és hosszas utazás ellenére nagy örömmre az ország 30 evangéli-

kus intézménye közül, 21 óvodából, 150 óvodapedagógus, dajka, és pedagógiai asszisztens látogatott el hozzánk.

A bennünket összekötő két szál, a hivatásunk és a hitünk, olyan nagyon erős szálak, melyek összetarthatnak egy ilyen nagy közösséget is. Igyekeztünk ennek megfelelően olyan programmal készülni, mely nemcsak szellemi, de még inkább lelki táplálékkul szolgálhat mindenki szá-

mára. Tettük ezt a pedagógiai programunk – Óvodai nevelés játékkal mesével nevelési program-, valamint a kisgyermeknevelés terén vallott keresztyén felfogásunk értelmében.

Az előadásokat egy magyar népmese és óvodapedagógusaink zenei szolgálata tette színessé. A délutánig tartó programok után egy úti áldással köszöntünk el egymástól, a viszontlátás reményében.

Összművészet a Péterfyben

Az elmúlt években a családok igénye alapján bővítettük a művészeti képzésünket. A táncművészet néptánc révén van jelen az iskolában. Az Etalon Művészeti Iskola telephelye vagyunk. A zenei nevelést-oktatást a Liszt Ferenc Zeneiskola pedagógusai végzik. Az említett iskola telephelye az épületünk.

Képzőművészet... ?

Hosszú éveken keresztül rajz szakkör formájában fejlesztettük a gyerekek rajzi képességeit. Szeptembertől teljessé vált a művészeti képzésünk, hiszen alapfokú művészeti iskolaként is működünk. A képzőművészet, festészet-grafika tanszékát kínáljuk az érdeklődő csalá-

dok/gyerekek számára. Azok a gyerekek, akik a vizuális kommunikációval - rajzzal, festménnyel, grafikai alkotással - tudják kifejezni magukat, járnak ebbe a képzési formába. Ebben a tanévben 46 kisiskolás, két osztályba sorolva vesz részt hetente négy óra foglalkozáson. Az érdeklődés meghaladta az elvárásainkat, viszont nagy örömmel töltött el minket. Egy-egy órára bemenve jó látni a csillogó tekinteteket, jó megtapasztalni az iskolába járás örömeit. Élmeny érzékelni a nyugalmat, ami az „alkotás” meghittségéből árad.

Végül a címre visszautalva, a Péterfy összművészeti műhely lett, ahol valamennyi művészeti ág jelen van. Ennek hasznélvezője a sok-sok diák, aki látogatja a foglalkozásokat.

„Valaki eljött, Valaki elment, Valaki visszajön újra!”

(idézet egy dal szövegéből)

Ki Mit Tud-ra készülünk, „csendül a csillagos ének”, jó a közösségi élményt megtapasztalni. Szeretetházunk elmúlt időszakában sok alkalom volt erre (felsorolni is nehéz):

- nyugdíjastalálkozó, jó hangulatú együttlét, lakók és régi dolgozók részvételével;

- főiskolai hallgatók által tartott foglalkozások: előadás néphagyományainkról; „szívrő” csoport, melynek mottója „a vidám szív a legjobb orvosság”, egy kreatív, játékos, énekes, hangulatos elfoglaltság volt (itt tanultuk az egyik gyakran énekelt énekünket);

- tárogató művészek műsora, sajnos azóta az előadók egyike már nincsen közöttünk...

- a Bárczi iskola dolgozóival közös alkalom, ének tanulással, versekkel;

- családi nap, gazdag programmal, melyen több generáció is jól érezhette magát, hiszen sokakat érdekelt a különleges mozdonyszobor kiállítás, a bábcsoport műsora, a rajz- és fotókiállítás és a diakónia múltjáról és jelenéről tartott előadás;

- kézműveskedés cserkészek közreműködésével;

- Fehérke, egy bárány története - az óvoda dolgozóinak előadásában;

- a Gyárvárosi dalkörösök kétszer is voltak nálunk, melyből az egyik a jubileumi, 15 éves évfordulós előadás volt;

- szalonnasütés, amelyet különlegessé tett, hogy egy könyvvizsgáló cég dolgozó egy napjukat önkéntes munkára szánták, és a lakók kíséretétől kezdve a sütésen át a mosogatás, összerakodásig mindenben részt vettek, nagyon kedvesek voltak és jól feltalálták magukat. A tennivalókból persze az intézmény dolgozói is kivették részüket, a konyhasóktól a karbantartókön át a nővérekig;

- kisvontatos kirándulás a városban, ez a nagy sikerű program két dolgozó ajándéka volt a közösségnek, nagyon élvezték! A látottak hatására később Győr nevezetességeiről tartottunk vetített képes foglalkozást és beszélgetést;

- emlékezés az 1956-os forradalomra az evangélikus iskola tanulóinak előadásával, akik főleg győri vonatkozású eseményeket emeltek ki;

- a szociális munka napja alkalmából a fenntartó részéről gyülekezetünk igazgató lelkésze és felügyelője köszöntötte a ház dolgozóit, jóleső érzés volt hallgatni a köszönő szavakat.

mét. A közelgő Karácsony üzenete: sosem vagyunk egyedül. Így van ez az Evangélikus Szeretetházban is. Mi ápolók azért dolgozunk, hogy az idősek életét megkönnyítsük, szebbé

A nagyobb közösségi programokon kívül rendszeres foglalkozásaink közül most csak az újdonságokat emelném ki: ilyen a Bingó játék, ami egyszerű, szórakoztató “agytorna” számokkal, és az elfeledett szavaink, itt azt keresték a lakók, mi is a jelentésük? A gyöngyből falikép készítésekor apró gyöngyökből hihetetlen türelemmel és kitarással készültek az egyénileg megtervezett minták. Levendulacsokrot is kötöttek, élvezték a finom levendula illatot.

November elején halottainkról emlékeztünk meg istentisztelet keretében. Itt szeretném kiemelni nővéreink munkáját, akik most kisebb létszámmal próbálnak ugyanúgy helytállni, néha erőn felül. Karácsonyhoz közeledve Horváth Kálmánné Zsuzsa nővér írásából idéznék néhány szép gondolatot:

“Azért szeressünk, mert másképp az élet elveszti értel-

tegyük. Jelenleg nagyon kevesen vagyunk, de igyekszünk mindent megtenni, hogy maximalsan ellássuk a lakókat a velük való foglalatosság közben elmondják bánatukat, fájdalmaikat, és egy kicsit tőlünk várják a segítséget. Sokszor elég egy kedves szó, egy mosoly. A szeretet türelmes, jóságos. A szeretet soha el nem múlik. Persze mi sem vagyunk tökéletesek, köztünk is van, aki néha morog, elégedetlen. Morognak azért, mert “a rózsáknak tövisük van.” Lehet, hogy nem mindig tudjuk kimutatni feltétel nélküli szeretetünket, de reméljük lakóink érzik, hogy fontosak számunkra...”

Ádvent - várakozás. Fülemben cseng a fent idézett ének befejező sora: “Kisgyermekként eljött, Megváltóként elment, Királyként visszajön újra”.

Samu Jánosné

mentálhigiénés munkatárs

Forrás – Győri Evangélikus Hírlevél. Főszerkesztő: Csorba János. Szerkesztőbizottság tagjai: Csorba János, Mesterházy Zsuzsanna, Jánosa Attila, Vancsai József. Szerkesztő: Dobó Eszter | Nyomdai előkészítés: Konrád Sándor. Nyomtatta: Palatia Nyomda, Győr. A kiadvány ingyenes. Adományokat köszönettel elfogadunk.

Amennyiben a jövőben nem szeretné megkapni ingyenes kiadványunkat, kérjük írásban jelezze a gyor@lutheran.hu címen.

Ünnepi istentiszteleti rend

december	Öregtemplom			Nádorvárosi templom			Szabad-hegy	Gönyű	Bácsa	Börcs	Öttevény	Győr-szent-iván	
	8:30	10:00	egyéb	8:30	10:00	egyéb	16:00	8:30	15:00	10:00	8:30	15:00	
22.	V	V.J.*	V.J.*		J.A.*	J.A.*	M.ZS. 16:00 gyermekek karácsonya					CS.J.	
24.	K			J.A. 16:00			V.J. 16:00	V.J. 15:00			CS.J. 16:30	CS.J. 18:00	
25.	Sze	CS.J.*	CS.J.*		V.J.*	M.ZS.*		V.J.*	M.ZS.*	CS.J.*			V.J.*
26.	Cs		J.A.*			SZ.J.*					M.ZS.*	SZ.J.*	
29.	V	J.A.*	J.A.*		M.ZS.*	M.ZS.*							
31.	K			J.A. 17:00			V.J. 17:00	V.J. 16:00			CS.J. 16:30	CS.J. 18:00	
1.	Sze		SZ.J.*			M.ZS.*							

Jelölések: * = úrvacsorás istentisztelet., Sz.J. = Szemerei János, I.J. = Iltzés János, J.A. = Jánosa Attila, CS.J. = Csorba János, M.ZS. = Mesterházy Zsuzsanna, V.J. = Vancsai József

TÉLI KINCSKERESŐ GYERMEKNAP

Időpont: december 23. 8:00-16:00 Helyszín: Győr-nádorvárosi gyülekezeti terem (Győr, Liezen-M. u. 41.)

Részvételi szándék jelzése:
mhazyzs@gmail.com

Elérhetőségek, lelkészi körzetek

Honlap: gyor.lutheran.hu • E-mail: gyor@lutheran.hu • Facebook: Győri Evangélikus Egyházközség

Öregtemplom 1. körzet:

CSORBA JÁNOS ig. lelkész (06/20/824-6247)
Belváros, Révfallu, Bácsa, Vámoszabadi, Likócs, Börcs, Abda, Öttevény

Öregtemplom 2. körzet:

JÁNOSA ATTILA lelkész (06/20/824-4618)
Újváros, Sziget, Pinnyéd, Gyárváros

Újtemplom 3. körzet:

VANCSAI JÓZSEF lelkész (06/20/824-2248)
9024 és a 9023 irányítószám kivéve a Fehérvári út,
Szigethy A. út és a Szent Imre út által határolt részt; Gönyű

Újtemplom 4. körzet:

MESTERHÁZY ZSUZSANNA lelkész (06/20/416-3501)
9028 és a 9023 irányítószám a Fehérvári út, Szigethy A. út
és a Szent Imre út által határolt részen; Győrszentiván

Intézményeink:

Szeretetház lelkésze: VANCSAI JÓZSEF lelkész (06/20/824-2248)
Iskolalelkészek: CSORBÁNÉ FARKAS ZSÓFIA lelkész (06/20/824-8765);
VANCSAI JÓZSEF lelkész (06/20/824-2248)

Egyházfenntartási hozzájárulásait, melynek
a presbitérium által ajánlott összege
10.000 Ft/tő/év, a Győri Evangélikus Egyházközség
CIB Bank 10700031-25055203-51100005
számlaszámán utalással is befizethetik.

Kérjük a kedves gyülekezeti tagokat, hogy egyházközségi ügyek (esküvő, keresztelel, temetés) intézésekor keressék a lakóhelyük szerint illetékes lelkészt!

Öregtemplomi Központi Lelkészi Hivatal

Hivatali idő: H-K-Sze-P: 8:00-14:00, Cs: 8:00-16:00 Cím: 9025 Győr, Petőfi tér 2. Telefon: 96/524-532. Mobil: 20/824-8101

**ÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT
KÍVÁNUNK MINDEN GYÜLEKEZETI TAGUNKNAK!**